

[Fogh.]

Jeg og mit Parti anser dette for en urimelig Maade at frembringe en Støtte paa.

Oluf Pedersen: Næppe nogen Historiker vil benægte, at forrige Tidens Merkantilisme var til Skade for Samfundet som Helhed. Man blev fattigere ved Selvforsyning og Planøkonomi, man hemmede den Samfærdsel, der giver Nationerne Velstand, man skadede sunde Virksomheder og skabte kunstige Erhverv. Der er ingen Politiker i denne Sal, som har bestridt, at en Smørordning er til Skade for Samfundet som Helhed; at det heller ikke gavner Landbruget, gør ikke Sagen bedre.

Efter Regeringspartierne's Forslag paa lægges der en Smørafgift, som fordyrer Smørret og mindsker Forbruget, og da en fremtrædende Politiker, Medlem af Regering og Rigsdag, har hævdet, at vi gratis kan øge vort hjemlige Forbrug af Smør, maa Forslaget være skadeligt for alle Parter, baade Producent og Forbruger. Venstres og de Konservatives Forslag tager under visse Betingelser en Afgift paa 40 Øre pr. kg paa Smør og en Afgift paa 20—40 Øre pr. kg Margarine, og de indvundne Beløb fordeles efter Antallet af Køer og Heste. Jeg antager, at Afgiften af Margarine bliver 20 Mill. Kr., heraf maa Landbruget antagelig selv udrede $\frac{1}{3}$, ca. 7 Mill. Kr., til Margarine- og Smørkort skal der bruges ca. 5 Mill. Kr., tilbage bliver derefter ca. 8 Mill. Kr.; men efter hele den Fordelingsmaade, som er anvendt, er det ganske givet, at det gaar, som det ærede Medlem Hr. Fogh var inde paa, at det bliver fortrinsvis de store Landbrugere, fortrinsvis Godsejerne, som vil tage Gevinsten. Men hertil kommer en Fordyrelse af Landbrugets Driftsudgifter gennem en Varefordyrelse, det vil sige som Helhed forsvinder antagelig Landbrugets Fortjeneste, det resulterer blot i, at der bliver en Overflytning fra det mindre til det store Landbrug.

Man kunde nok spørge, om Landbruget kan hjælpes ved, at der gennemføres Forslag af den Art, Forslag, man med Rette kan kalde en Skueret, om Landbrugskrisen kan løses ved Midler af samme Slags som dem, der anvendes af den kloge Kone i Fladbro. Jeg mener, dette er en Mistforstaaelse. Vi har Landbrugskrise her i Landet, den er maaske ikke saa ondartet, som den har været, fordi Landbruget har indskrænket sine Udgifter og nødtvungent indskrænker sin Arbejdskraft og andre Driiftsudgifter; men vil man undersøge, hvad der

er Baggrunden for Landbrugskrisen — og det maa være naturligt, naar man vil beskærtige sig med at hjælpe den —, kommer man til at erkende, at Fejlen ligger i, at Skatter og Renter gennem de sidste 25 Aar er steget fra ca. 300 Mill. Kr. til ca. 1 500 Mill. Kr. Dette har fordyret Omsætningen; Priserne, der tidligere steg fra 1 hos Producenter og Importører og til 2 hos Forbrugerne, stiger nu fra 1 til 3. Dette skader Landbruget og øger dets Driftsomkostninger, men det skader ogsaa Forbrugerne.

Det Forslag, som her foreligger — det gælder baade Regeringsforslaget og Forslaget fra Landstinget —, ønsker Forskellen mellem Producentprisen og Prisen, som Forbrugerne maa betale, øget. Jeg finder Anledning til her at erindre om det Forslag, som vi fra vor Side stillede i Sommer som Ændringsforslag til Gældssanereringen om en Grundskyld forbundet med en Formueafgift paa 30 pCt. af alle Formuer til Dækning af Grundværdierne og om Ophævelse af Told og Valutacentral og Varefordyrelse. Hvis man havde vedtaget dette Forslag, vilde det have betydet, at Landbrugets Driftsudgifter vilde være faldet med ca. 30 pCt., og det svarer til 70—90 Øre pr. kg Smør, baade det, der afsættes herhjemme, og det, der eksporteres. Forbrugerne vilde have faaet Smørret til samme Pris og andre Varer billigere. Baade Landbruget og Forbrugerne vilde tjene, medens de arbejdsfrie Indtægter vilde blive beskaaret, og det er der, der skal sættes ind.

Jeg maa fraraade det Forslag, som er stillet af Regeringspartierne, men ogsaa Venstres og de Konservatives Forslag. Da Venstre og de Konservative har erkendt, at Regeringspartierne's Forslag ikke gavner Landbruget, og da ingen har krævet denne Ordning, maa det være ligetil, at Lovforslaget falder bort. Fra vor Side er vi gaaet ind for ingen Ordning, og vi maa hilse med Tilfredshed, hvis Resultatet af de Forhandlinger, der er ført, bliver, at man ingen Smørordning faar, hverken en Ordning som foreslaaet af Regeringspartierne, eller den Ordning, som er foreslaaet af Landstinget. Det tror jeg vil være til Gavn for Landbruget og til Gavn for Forbrugerne.

Men enten man vedtager et af de foreliggende Forslag, eller man ikke vedtager noget, er man ikke ude over Landbrugskrisen. Tilbage bliver det Problem at løse Landbrugskrisen, og her burde Regeringen sætte ind. Regeringen ved, hvad der skal til, og Spørgsmaalet er, om ikke Regeringen saakulde sætte sig i Virksomhed. Hvis For-